

Jaarverslag Commissie van Toezicht

P.I. Zuid-Oost, locatie Ter Peel
2025

“Wind tegen”

*Vaak heeft onze doelgroep, gedetineerde vrouwen,
de wind tegen gehad op diverse fronten in hun leven.
Onze inzet en bijdrage is erop gericht dat aan het eind van de detentie, met opgeheven hoofd,
de handen in de zij en met trots, uiteindelijk de wind kan keren.
Daaraan hebben vele handen van personeel bijgedragen.
Elke afdeling, elke ondersteunende dienst is erop gericht
om de betreffende vrouw nooit meer te ontmoeten in detentie.
Hierin slagen we niet altijd de eerste keer,
maar de tweede poging zal er niet minder om zijn.*

P.I. Zuid-Oost Directie, locatie Ter Peel

Inhoud

1. Inleiding/Voorwoord	4
2. Commissie van Toezicht P.I. Ter Peel	4
2.1. Leden	4
2.2. Vergaderingen en andere relevante overleggen	5
2.3. Deskundigheidsbevordering	5
3. De toezichthoudende taak	5
3.1. Werkwijze toezichthoudende taak	5
3.1.1. Contacten met Gedeco	6
3.1.2. Medische dienst	6
3.2. Specifiek aandachtspunt voor 2025; Uitvoering dagprogramma	7
3.3. Overige aandachtspunten in het verslagjaar	7
4. De bemiddelingstaak	8
5. De rechtsprekende taak	8
5.1. De werkwijze en werkzaamheden van de beklagcommissie	8
5.2. Bijzondere klachten	10
6. De adviestaak	10
6.1. Sociale veiligheid	10
6.2. Afgegeven adviezen, aandachtspunten en bijzondere gebeurtenissen	12
7. Algemene conclusie	12
8. Bijlagen	14
Bijlage 1: totaaloverzicht	14
Bijlage 2: Managementoverzicht	15
Bijlage 3: Management overzicht soort uitspraak per categorie	16
Bijlage 4: Advies van de Commissie van Toezicht bij de PI Ter Peel, mei 2025	17

1. Inleiding/Voorwoord

De Penitentiare Inrichting Ter Peel vormt samen met de Penitentiare Inrichting Roermond te Roermond de Penitentiare Inrichtingen Zuid-Oost.

De Penitentiare Inrichting Ter Peel is in april 1976 begonnen als strafinrichting voor mannelijke gedetineerden. In 1987 werd het een halfopen gevangenis voor vrouwen. Vanaf 1997 ontwikkelde de gevangenis zich tot een inrichting met alle regimes. De Flex-capaciteit, die tot juni 2023 in gebruik was voor mannelijke gedetineerden, en later jeugd, voldeed in 2023 niet meer aan de eisen van deze tijd en staat inmiddels al geruime tijd leeg. Het lijkt waarschijnlijk dat de Flex-cap op termijn zal worden afgebroken en worden vervangen door andere noodunits.

De vrouweninrichting is gehuisvest in het oude klooster en de nieuwbouw van 1997 en heeft de volgende regimes:

- een Huis van Bewaring (HvB) met een capaciteit van 87 plaatsen (waarvan 22 als Extra Zorg Voorziening); 5 van deze plaatsen zijn aangewezen voor strafrechtelijk geplaatste vrouwelijke vreemdelingen (VRIS);
- een gevangenis met 143 plaatsen (waarvan 40 voor arrestanten); 40 van deze plaatsen zijn aangewezen voor strafrechtelijk geplaatste vrouwelijke vreemdelingen;
- een Beperkt Beveiligde Afdeling met 9 plaatsen;
- een voorziening voor Moeder en Kind met 5 plaatsen.

In 2025 is de capaciteit uitgebreid van 226 naar 239 gedetineerden.

2. Commissie van Toezicht P.I. Ter Peel

2.1. Leden

Rol	Naam
Voorzitter	mw. mr. P. van Blaricum, senior rechter Familie en jeugd, bij de rechtbank Limburg, voorzitter sinds 01.02.2021
Plaatsvervangend voorzitter	dhr. G.G. Dirks, stafjurist bij de Rechtbank Oost-Brabant, lid sinds 01.01.2020
Leden:	
advocaat	mw. mr. H. van der Ende, advocaat, tevens waarnemend deken bij de raad van orde van advocaten in het arrondissement Limburg, lid sinds 01.09.2024
medicus	dhr. E.R.J. Berends, huisarts, lid sinds 19.04.2022
Deskundige uit de kring van het maatschappelijk werk	dhr. T.J.G.M. Custers, voorheen lid traumateam Mutsaersstichting, lid sinds 01.06.2021
	mw. I.C.P. van Kempen, voorheen ondernemer, lid sinds 01.03.2015
	dhr. T.H. Bergmans, voorheen verpleegkundige en vertrouwenspersoon, lid sinds 28.06.2019
	mw. mr. W. Epema, senior procesvertegenwoordiger bij de Immigratie en Naturalisatiedienst (IND), lid sinds 01.01.2025
Ambtelijk secretaris	P. van Kaam-Wolfswinkel (Sinds 14.05.2007)

- Dit jaar verliet niemand de commissie.
- In het verslagjaar is één nieuw lid verwelkomd.
- In verband met ziekte van de ambtelijk secretaris hebben twee andere ambtelijk secretarissen tijdelijk waargenomen, te weten mw. E.M Bisscheroux-Heijnens en mw. N. Moulén.

2.2. Vergaderingen en andere relevante overleggen

In het verslagjaar is er twaalf keer met de directie vergaderd. Deze vergaderingen werden voorafgegaan door een interne vergadering. Er is een extra digitale vergadering ingepland om te spreken over onder meer de teksten van de folders, de problemen met sprekersbriefjes, het legen van de brievenbussen en de verkrijgbaarheid van beklagformulieren.

Daarnaast heeft de vestigingsdirecteur in voorkomende gevallen ook regelmatig telefonisch contact opgenomen met de voorzitter of de plv. voorzitter. De voorzitter heeft zelf ook contact met de directeur opgenomen voor informeel overleg.

2.3. Deskundigheidsbevordering

De portefeuillehouders seksueel grensoverschrijdend gedrag hebben deels samen met de voorzitter een aantal gesprekken gevoerd met een lid van de CvT bij de P.I. Nieuwersluis en de Kerngroep in verband met de trainingen die vanaf 2025 zullen worden gegeven voor de leden in het kader van de sociale veiligheid.

Tijdens vergaderingen van de Commissie van Toezicht hebben medewerkers van P.I. Ter Peel regelmatig de Commissie geïnformeerd over hun werkzaamheden binnen de P.I. Zo is er gesproken met een werkmeester, de kwaliteitsfunctionaris, en het hoofd medische dienst. Een van de casemanagers heeft uitleg gegeven over de wijzigingen op het gebied van promoveren/degraderen en verlofaanvragen.

Er werd door enkele leden deelgenomen aan de Arbo rondgang en aan een vergadering van het Multidisciplinair overleg (MDO) en de vrijhedencommissie (VC).

Enkele leden hebben deelgenomen aan de Landelijke dag voor de commissies van toezicht.

Enkele leden hebben deelgenomen aan de uitrol van de eerder genoemde trainingen georganiseerd door de Kerngroep in samenwerking met Radar Vertige.

De voorzitter heeft deelgenomen aan de digitale bijeenkomsten van de voorzitters van de CvT's in regio zuid en de Kerngroep.

Daarnaast hebben de portefeuillehouders meegewerkt aan een onderzoek door onderzoekers van de Universiteit Leiden over de sociale veiligheid van vrouwen in de P.I. In 2025 is het rapport gereedgekomen.¹ De onderzoekers hebben de leden van de CvT in een aparte vergadering persoonlijk op de hoogte gesteld van de aanbevelingen van het rapport

3. De toezichthoudende taak

3.1. Werkwijze toezichthoudende taak

Normaal gesproken overlegt de commissie elke laatste dinsdag van de maand op locatie. Deze vergadering bestaat uit een intern deel met enkel de leden en uit een extern deel met de (plaatsvervangend) vestigingsdirecteur van de inrichting.

De vergaderstukken worden tevoren in de Samenwerkruimte geplaatst, zodat de commissieleden daarvan veilig kennis kunnen nemen.

Van de zijde van de directie heeft steeds de vestigingsdirecteur dhr. mr. A.J. de Korte of de plv. vestigingsdirecteur mw. Y. Barten de vergadering bijgewoond.

De vergadering verloopt volgens een vaste agenda:

Opening van de vergadering.

Het verslag van de vorige vergadering.

Bespreking actiepuntenlijst.

Het verslag van de maandcommissarissen.

Update van de portefeuillehouders grensoverschrijdend gedrag

¹ 'Afstand, nabijheid en sociale veiligheid. Een onderzoek in penitentiaire inrichtingen voor vrouwen', Universiteit Leiden, 5 februari 2025

Update van de portefeuillehouder disciplinaire straffen
Het verslag van de directie.
Rondvraag.
Ingekomen post en mededelingen.
Uitspraken beklagcommissie en RSJ (indien aanwezig).
Sluiting.

Andere zaken die besproken zijn onder andere:

- het verblijf van transgenders in de P.I.;
- verkiezingen in de P.I.;
- de onduidelijkheden over de rechten en plichten bij de arbeid;
- het avondprogramma;
- de toename van gedetineerden met psychische problematiek die meer zorg behoeven;
- de lange wachttijd voordat gedetineerden kunnen worden overgeplaatst naar het Penitentiair Psychiatrisch Centrum en de gevolgen hiervan voor de betreffende gedetineerde, de medegedetineerden en het personeel;
- de bezetting van de P.I. en de overbelasting van het personeel/ werkdruk van de penitentiair inrichting werkers (piw-ers);
- de diverse telefoonstoringen;
- het dagelijks ledigen van de brievenbus waar de klachten in gedeponereerd worden en het dateren van die klachten.
- klachten op het gebied van grensoverschrijdend gedrag;
- klachten over de medische dienst en de verstrekking van medicatie;
- het uitblijven van nieuwe Huisregels (de oude dateren van juli 2021), en de verstrekking van verkorte huisregels;
- de vervanging van de Flex-capaciteit, nadat dit gebouw is afgekeurd door de Rijksgebouwendienst na wateroverlast in juni 2023.

De onderlinge samenwerking binnen de commissie was goed. De samenwerking en communicatie met de directie was eveneens prettig, open en constructief, met behoud van ieders verantwoordelijkheid.

De commissie heeft twee leden die de portefeuille ongewenst gedrag bemensen. Daarnaast zijn er twee leden die zich bezig houden met de medische zorg binnen de inrichting. Een lid houdt zich bezig met de interne veiligheid. Verder is er een lid belast met de portefeuille disciplinaire straffen die elke maand een update verstrekt.

Omdat er nogal wat klachten binnen kwamen over de toegankelijkheid als ook de inhoud van beklagformulieren, is er een werkgroep geformeerd einde 2025. Deze zal zich buigen over de wijze waarop gedetineerden klachten kunnen indienen, de toegankelijkheid tot een brievenbus, maar ook over de folders die door DJI zijn verspreid en over het klachtenformulier zelf.

3.1.1. Contacten met Gedeco

De Gedeco heeft dit jaar acht keer vergaderd. Alle afdelingen zijn vertegenwoordigd. Per toerbeurt was daar een commissielid als toehoorder aanwezig. De Gedeco heeft een zeer actieve voorzitter en gedetineerden lijken zich vrij te voelen zich vrij uit te spreken over zaken die spelen. Topics die vaak aan de orde komen zijn de winkel en de boodschappenlijst, omdat deze te weinig is toegespitst op de behoefte van vrouwen.

3.1.2. Medische dienst

Algemeen

De commissieleden met een medische achtergrond hebben dit jaar meerdere keren met het hoofd zorg overlegd. Hierbij zijn onder meer de Mip-meldingen aan de orde gekomen en waarbij het hele medicatieproces van

voorschrijven, leveren door de apotheek, verstrekken en verantwoorden van medicatie door piw-ers aan de orde kwam.

Medische klachten

De gedetineerden hebben 26 medische klachten ingediend bij de beklagcommissie. Hiervan zijn er 18 overgedragen aan het hoofd medische dienst omdat het hier overduidelijk over medisch inhoudelijke klachten ging. Daar kan en mag de beklagcommissie zich geen oordeel over vormen. In drie gevallen is het beklag ingetrokken, één keer is de grief ingetrokken na een gesprek met de maandcommissaris. Twee keer heeft de beklagcommissie de klacht niet-ontvankelijk verklaard. In één zaak wacht de beklagcommissie nog op het proces-verbaal van rogatoir horen.

Het onderstaande overzicht geeft de afdoening aan van de medische klachten door het (plv.) hoofd van de medische dienst.

Klachten medische dienst	2025	2024	2023
Aantal klachten	24	23	13
Bemiddeld door hoofd medische dienst	22	18	6
Doorgezet naar medisch adviseur	6	7	7
Doorgezet naar RSJ	1		
RSJ gegrond			
RSJ ongegrond	1		
Niet bemiddeld vanwege ontslag / overplaatsing	2	5	

3.2. Specifiek aandachtspunt voor 2025; Uitvoering dagprogramma

In de P.I. Ter Peel zijn nauwelijks klachten ontvangen over het niet uitvoeren van het dagprogramma. Een enkele keer is de sport uitgevallen, door het ontbreken van een sportdocent.

3.3. Overige aandachtspunten in het verslagjaar

Ook dit jaar is gebleken dat er regelmatig gedetineerden in de P.I. worden geplaatst die een psychiatrisch ziektebeeld laten zien. Deze dames worden in principe op de EZV afdeling geplaatst met een individueel programma. Helaas heeft de commissie moeten constateren dat een deel van deze dames met een ordemaatregel worden geplaatst in een afzonderingscel, regelmatig ook met cameratoezicht, omdat ze een gevaar zijn voor de orde, rust en veiligheid op de afdeling of voor zichzelf. Deze gedetineerden zouden moeten worden geplaatst in een Penitentiair Psychiatrisch Centrum (PPC). Omdat hier onvoldoende cellen beschikbaar zijn, kan het zijn dat een spoedplaatsing zo lang op zich laat wachten, dat de ordemaatregel tot twee keer met 14 dagen is verlengd, voordat de gedetineerde is overgeplaatst. De commissie vindt dit een zorgelijke ontwikkeling. Niet alleen is een (langdurige) afzondering niet in het belang van de gedetineerde, ook is het personeel van de P.I. niet voldoende gekwalificeerd om met dergelijke gedetineerden om te gaan.

In de P.I. Ter Peel worden met regelmaat transgender gedetineerden geplaatst die zich als vrouw identificeren. Bij sommige gedetineerden is de transitie nog niet geheel voltooid. De plaatsing van transgenders brengt enige onrust teweeg bij personeel en gedetineerden.

In mei 2025 is er een personeelslid aangevallen door een transgender gedetineerde. Het personeelslid is naar het ziekenhuis afgevoerd met verwondingen en heeft een langere periode niet kunnen werken.² Uiteraard heeft dit incident tot de nodige onrust geleid bij zowel personeel en gedetineerden. Door de PI is voor opvang gezorgd.

² De rechtbank Noord-Nederland heeft de betrokken gedetineerde veroordeeld wegens doodslag, brandstichting en zware mishandeling tot een gevangenisstraf van negen jaren en tbs met dwangverpleging. (ECLI:NL:RBNNE:2025:3631).

Daarnaast is regelmatig gesproken over de mogelijkheid om verkiezingen voor de Tweede Kamer te laten plaatsvinden in de P.I Ter Peel. Het is feitelijk voor veel gedetineerden zeer moeilijk om een familielid te machtigen om namens de gedetineerde te laten stemmen. De burgemeester van Horst aan de Maas reageerde niet onwelwillend op het verzoek van de directie om een stembureau in het Bajescafé van de P.I. te openen. Dit café is toegankelijk voor publiek. Bij de Tweede Kamer verkiezing van 29 oktober 2025 is een stemlokaal ingericht. Het stemlokaal is open van 09.00 uur - 13.00 uur. Gedetineerden van de locatie Ter Peel en burgers kunnen in dit lokaal gaan stemmen. Op deze locatie is sprake van een unieke gebouwelijke situatie. Hierdoor kan bij het inrichten van een stemlokaal aan de vereisten van de Kieswet worden voldaan. De gedetineerden en burgers konden niet tegelijktijd stemmen. Voorafgaande aan de verkiezingen zijn op de afdelingen verschillende bijeenkomsten georganiseerd over de politieke partijen. Diverse gedetineerden hebben ook daadwerkelijk hun stem uitgebracht in het stembureau.

4. De bemiddelingstaak

De leden van de Commissie van Toezicht (met uitzondering van de voorzitter) zijn volgens de indeling overeenkomstig het jaarrooster bij toerbeurt als maandcommissaris opgetreden. De gedetineerden kunnen via een verzoekbriefje kenbaar maken de maandcommissaris te willen spreken. Naar aanleiding van de diverse gesprekken is er door de maandcommissaris contact opgenomen met een medewerker van de desbetreffende discipline, een piw-er dan wel met de directie. Dit leidde tot een goed inzicht in de gepresenteerde problematiek. De maandcommissaris heeft steeds vaker een bemiddelende rol aangenomen, hetgeen ook effectief bleek te zijn, met name ook richting de medewerkers. Over de afwikkeling van de bemiddeling of tussenkomst zijn alle betrokkenen zo spoedig mogelijk, al dan niet via tussenkomst van de directie en/of de secretaris geïnformeerd. De maandcommissarissen hebben steeds een schriftelijk verslag opgesteld en hebben van hun bevindingen verslag gedaan tijdens de eerstvolgende commissievergadering met de directie.

De maandcommissaris krijgt ook kennis van opgelegde disciplinaire straffen van 7 dagen strafcel of meer en ordemaatregelen. Ook in de gevallen waarin er geen bemiddeling wordt gevraagd bij deze opgelegde straffen en wanneer er tijdens zijn bezoek aan de locatie ruimte en gelegenheid is, neemt de maandcommissaris contact op met deze gedetineerden en kijkt wat er speelt.

Daarnaast heeft de maandcommissaris op verzoek van het secretariaat diverse gesprekken gevoerd met gedetineerden over hun klachten. De maandcommissaris heeft ook nog met andere gedetineerden gesproken, dan wel naar aanleiding van een sprekersbriefje, of tijdens een toevallige ontmoeting.

Tijdens de vergaderingen van de Commissie van Toezicht hebben de maandcommissarissen over de gesprekken met gedetineerden verslag gedaan. De gesprekken waren deels informatief van aard en hadden deels betrekking over onderwerpen waarover ook klachten zijn ingediend. De gesprekken die hebben plaatsgevonden zijn niet in het klachtenregistratiesysteem geregistreerd, maar in een verslag weergegeven. Tijdens de gesprekken met de maandcommissaris zijn de volgende onderwerpen veelvuldig aan de orde gekomen:

- *Bejegening, waaronder sociale veiligheid*
- *Het niet voortvarend handelen door de casemanager*
- *Ziekmelding/arbeid*
- *Het dagprogramma*
- *De leveringen door de winkel*
- *Het functioneren van de medische dienst/tandarts*

5. De rechtsprekende taak

5.1. De werkwijze en werkzaamheden van de beklagcommissie

De zittingen van de beklagcommissie vonden plaats volgens een vooraf vastgesteld rooster, waarbij de rol van voorzitter werd ingevuld door de voorzitter Mw P van Blaricum. Dhr. Dirks, die als stafjurist werkzaam is, treedt op als plaatsvervangend voorzitter van de Commissie van Toezicht. De leden van de Commissie van Toezicht fungeerden bij toerbeurt als lid van de beklagcommissie. De secretaris van de Commissie van Toezicht is tevens als secretaris van de beklagcommissie opgetreden. Het merendeel van de klachten is schriftelijk afgedaan na de zitting. De zaken die kennelijk niet-ontvankelijk of kennelijk ongegrond zijn werden vooral schriftelijk afgedaan door de secretaris en de voorzitter. Inmiddels worden ook met mate mondelinge uitspraken gedaan. De zittingen zijn dit verslagjaar altijd meervoudig gedaan, dat wil zeggen dat naast de voorzitter twee leden van de commissie deel uitmaakten van de beklagcommissie.

Bij de zittingen van de beklagcommissie werd de directie ter zitting vertegenwoordigd door de (plaatsvervangend) directeur.

Een steeds groter aantal gedetineerden heeft zich bij de behandeling van hun beklag laten bijstaan door een advocaat.

In principe was er iedere maand een beklagzitting.

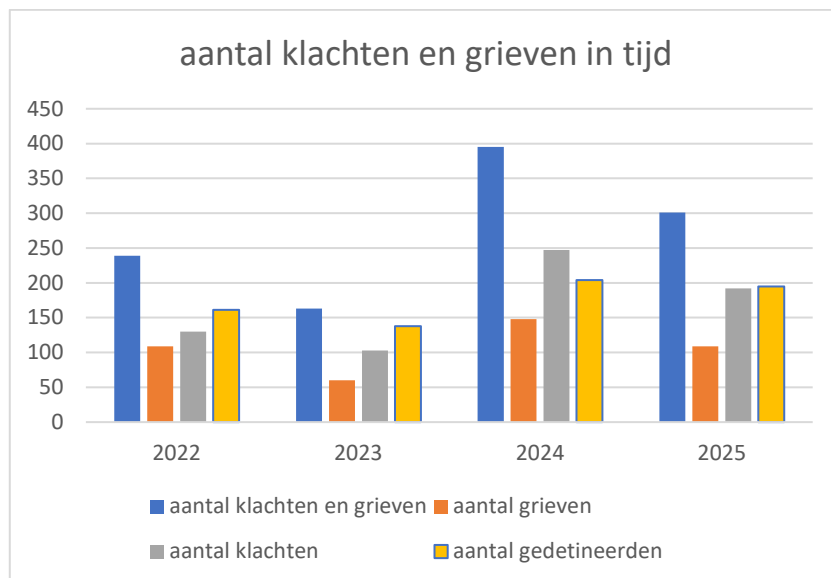
Cijfers;

Aantal beklagzittingen	25
MK	11
EK (schriftelijke uitspraken)	14
Aantal klachten en grieven: totaal	301
Aantal klachten	178
Aantal grieven	123
Grievens omgezet naar klacht	14
Aantal bezette detentieplaatsen per 1 juli 2025	195

Er is niet geregistreerd in welk regime men zat op het moment dat beklag is ingediend. De P.I. Zuid-Oost locatie Ter Peel is een Huis van Bewaring, een gevangenis en een BBA.

De commissie merkt op dat het merendeel van de klagsters het verschil niet begrijpt tussen klachten en grieven. Soms worden beide aangevinkt op het beklagformulier, soms wordt er niets aangevinkt. De secretaris bepaalt of een klacht dan wel grief wordt voorgelegd aan de maandcommissaris. Alle grieven over bejegening worden bemiddeld. Daarnaast heeft de maandcommissaris met de dames gesproken over onder meer arbeid, sport, bellen, bezoek, informatie/procedure, rekening/courant en interne selectie, om zo meer duidelijkheid te krijgen over de problemen die de dames ervaren. Daarnaast heeft de maandcommissaris ook met dames gesproken als er een sprekersbriefje was ingediend. In sommige gevallen is er ook zonder aanleiding met de dames gesproken.

In 2025 zijn er 192 klachten en 109 grieven ingediend. Bijna 68 % van de grieven heeft geleid tot een positieve bemiddeling. De overige grieven zijn ter beoordeling voorgelegd aan de beklagcommissie, dan wel de beklagrechtter.

Van de klachten is bijna 47 % ingetrokken. Een groot gedeelte van de klachten wordt ingetrokken na het niet reageren op de zogenoemde termijnbrief die wordt gezonden als de gedetineerde de PI heeft verlaten, voordat de klacht is afgehandeld.

De overige 103 van de klachten is beoordeeld. Hiervan zijn 9 klachten gegrond verklaard, 31 ongegrond, 2 deels gegrond, en 32 niet-ontvankelijk. Er zijn 18 klachten overgedragen aan het hoofd van de medische dienst, en 1 aan de selectiefunctaris.

Er is 14 keer beroep ingesteld door een klagster. De directie heeft 3 keer hoger beroep ingesteld.

De Raad voor Strafrechttoepassing en Jeugdbescherming (RSJ) heeft 6 uitspraken gedaan, 4 keer ongegrond, 2 keer niet-ontvankelijk. In één geval is het hoger beroep ingetrokken. De RSJ kampt nog steeds met achterstanden. De uitspraken betreffen niet alle de ingestelde beroepen uit 2025.

Managementoverzicht - Soorten uitspraken per categorie	2025													
CvT Bureau Limburg - P.I. Zuid-Oost, locatie Ter Peel - Jaar: 2025	Gegrond	Ongegrond	Deels gegrond	Overgedragen	Niet-ontvankelijk	Ingetrokken	Ingetrokken na bemiddeling	Ingetrokken ter zitting	Afdoening na rogatoir verzoek	Grief afgedaan	Onbevoegd	Totaal Klachten	Totaal Grieven	Totaal
Activiteiten (arbeid)	2	4	0	0	1	3	0	0	0	2	0	11	5	16
Activiteiten (div)	0	0	1	0	0	1	0	0	0	0	0	1	1	2
Activiteiten (lucht)	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	1
Activiteiten (sport)	2	0	0	0	0	1	0	0	0	2	0	6	0	6
Bejegening	0	0	0	0	11	14	1	0	0	24	0	12	43	55
Contact buitenw (bellen)	0	1	0	0	3	10	1	0	0	3	0	18	5	23
Contact buitenw (bezoek)	0	2	0	0	3	7	2	1	0	4	0	11	9	20
Contact buitenw (post)	0	0	0	0	1	1	0	0	0	1	0	3	0	3
Controle	1	1	1	0	0	1	0	0	0	2	0	5	2	7
DBT	0	3	0	0	1	1	1	1	0	2	0	6	3	9
Disciplinaire straf	2	6	0	0	1	9	0	0	0	0	0	24	0	24
Eisen Verblijfsruimte	0	1	0	0	0	3	0	0	0	0	0	3	1	4
Informatie/procedure	0	2	0	0	4	5	1	0	0	4	0	11	9	20
Nog onbekend	0	0	0	0	0	2	0	0	0	1	0	3	2	5
Ordemaatregel	0	5	0	0	0	4	0	0	0	0	0	9	2	11
Persoonlijke voorwerpen	0	0	0	0	1	4	1	0	0	0	0	4	3	7
Regime	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	1
Rek. cour./zak- en kleedgeld	0	1	0	0	0	6	1	0	0	6	0	11	6	17
Rogatoir verzoek	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	1
Schadeverhaal	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	1	0	1
Selectie/overpl. (ext)	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	1	0	1
Selectie/overpl. (int)	0	2	0	1	1	3	1	0	0	4	0	10	4	14
Verlaten inrichting	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	1
Verzorging (div)	1	0	0	0	2	3	1	0	0	3	0	6	6	12
Verzorging (medische)	0	1	0	18	2	3	0	0	0	1	0	23	3	26
Verzorging (persoonlijke)	0	1	0	0	0	5	0	0	0	5	0	9	5	14
Totaal	9	31	2	19	32	87	10	2	0	64	0	192	109	301

De gemiddelde duur van de afhandeling van het beklag is dit jaar weer verslechterd (van 53 naar 59 dagen in 2025). Dit werd onder meer veroorzaakt door de langdurige ziekte van de secretaris. Daarnaast duurde het erg lang voordat het verweer van de directie werd ontvangen. Dit is meermaals besproken maar heeft niet tot verbetering geleid. Daarop is besloten om klachten al in te plannen, zonder dat er verweer was ontvangen. Een ander punt dat ervoor zorgde dat de afhandelingstermijn werd verlengd, was het niet aanwezig kunnen zijn op de geplande zittingsdatum van advocaten. De beklagcommissie zal in 2026 aansluiting zoeken met de handelswijze van de RSJ. Er wordt dus niet langer in overleg met de advocaat een zittingsdatum gepland. In 2025 is ook vaker dan eerder gevraagd aan de raadsman en diens cliënte om de zaak schriftelijk af te doen.

5.2. Bijzondere klachten

Er zijn diverse klachten ingediend over de arbeid. Bij het personeel blijkt onduidelijkheid te bestaan over de toepassing van het arbeidsreglement, met name als er sprake is van ziekte en/of (tijdelijke) arbeidsongeschiktheid. Dit heeft dan ook geleid tot 2 gegronde klachten.

Eind december 2024 was er tijdelijk sprake van een tekort aan personeel waardoor het sporten niet kon doorgaan. Omdat er geen alternatief was geboden door de directie werd klaagster in haar recht op sport geschonden.

6. De adviestaak

6.1. Sociale veiligheid

In 2023 heeft DJI er bij alle penitentiaire inrichtingen op aangedrongen om een aandachtsfunctionaris niet integer gedrag aan te stellen.

De CvT bij P.I. Ter Peel heeft besloten geen aandachtsfunctionaris aan te stellen, zoals DJI had voorgesteld, maar om twee portefeuillehouders aan te stellen voor de portefeuille grensoverschrijdend gedrag.

De commissie heeft er bewust voor gekozen om niet één aandachtsfunctionaris te benoemen. Dit zou immers de stap voor de gedetineerden om naar de aandachtsfunctionaris te gaan kunnen bemoeilijken, omdat derden dan ook meteen weten dat een gedetineerde om een gesprek met de aandachtsfunctionaris heeft gevraagd. De aandachtsfunctionaris zal immers bekend (kunnen) zijn voor personeel en medegedetineerden.

Bovendien zijn de leden van de CvT van mening dat zij allen benaderbaar zouden moeten zijn voor dit soort klachten en daar ook toezicht op moeten houden. Alle leden van de CvT die als maandcommissaris functioneren, zullen dus ook klachten en vragen over grensoverschrijdend gedrag in behandeling nemen. Voor derden is dan niet bekend waarover men met de maandcommissaris heeft gesproken. Het betreffende commissielid bespreekt dit vervolgens met de portefeuillehouders zodat deze altijd geïnformeerd zijn en eventueel de zaak kunnen oppakken. De commissie vindt het niet wenselijk dat er naast de CvT een onafhankelijke aandachtsfunctionaris komt. Zij zien het juist als taak van de gehele CvT om hier oog en oor voor te hebben. Desgewenst kan een casus door de maandcommissaris overgedragen worden naar een ander lid (bijv. wanneer de gedetineerde een voorkeur voor een man of vrouw heeft, of wanneer een ander hier meer affiniteit mee zou hebben). De portefeuillehouders grensoverschrijdend gedrag zijn direct aanspreekpunt voor de leden van de CvT die als maandcommissaris worden geconfronteerd met klachten/grievens over grensoverschrijdend gedrag. De portefeuillehouder overlegt met hem of haar over de verdere afdoening.

Er is in door de CvT in 2024 een protocol melding seksueel grensoverschrijdend gedrag vastgesteld. De doelen zijn om grensoverschrijdend gedrag zo goed en zo snel mogelijk te signaleren, de drempel te verkleinen om grensoverschrijdend gedrag te melden en om op een juiste manier te kunnen reageren op meldingen en vragen betreffende grensoverschrijdend gedrag. Daar is in het protocol op ingezet. Ook wordt aandacht besteed aan de communicatie met de directie over dit onderwerp.

Het betreft nieuw beleid zodat dit van tijd tot tijd geëvalueerd zal moeten worden en daar waar nodig zal moeten worden bijgeschaafd.

De portefeuillehouders grensoverschrijdend gedrag hebben er zorg voor gedragen dat het onderwerp grensoverschrijdend gedrag maandelijks op de agenda van de vergaderingen is gekomen en zij zien erop toe dat de leden van de CvT voldoende kennis kunnen vergaren over het onderwerp.

De portefeuillehouders hebben regelmatig contact gehad met de leden van de CvT in de PI Nieuwersluis over dit onderwerp.

Dit heeft onder meer geleid tot een opleidingstraject voor de leden van de commissies van toezicht. In 2025 is in samenwerking met de Kerngroep en Radar Vertige een eerste aanzet gemaakt om de leden bij te scholen op het gebied van sociale veiligheid. Ook in 2026 worden deze trainingen gegeven.

Het merendeel van de leden heeft deel genomen aan (een deel) van de trainingen.

Daarnaast hebben de portefeuillehouders meegewerkt aan een onderzoek door onderzoekers van de Universiteit Leiden over de sociale veiligheid van vrouwen in de P.I. In 2025 is het rapport gereedgekomen.³ De onderzoekers hebben de leden van de CvT persoonlijk op de hoogte gesteld van de aanbevelingen van het rapport.

In 2025 zijn in totaal 15 klachten geregistreerd over niet integer gedrag, ingediend door 14 gedetineerden. De maandcommissarissen hebben in alle zaken geprobeerd te bemiddelen. In een enkel geval is de portefeuillehouder extra ingeschakeld. In 3 gevallen is de klacht gehandhaafd. Er is vervolgens verweer aangevraagd en ontvangen. Twee van deze zaken zijn uiteindelijk niet-ontvankelijk verklaard. De derde is nog niet afgehandeld. De klagsters hebben geen verdere actie ondernomen, zoals het doen van aangifte. Vier zaken zijn als ingetrokken beschouwd, omdat niet is gereageerd op de termijnbrief.

Daarnaast heeft de directie in 1 zaak het Bureau Integriteit ingeschakeld voor nader onderzoek. Dit onderzoek was eind 2025 nog niet afgerond.

³ 'Afstand, nabijheid en sociale veiligheid. Een onderzoek in penitentiaire inrichtingen voor vrouwen', Universiteit Leiden, 5 februari 2025

Bijzonderheden	Beslissing
piw -er keek zonder te kloppen door het luikje naar klaagster terw ijl zij naakt was	niet-ontvankelijk
grensoverschrijdend gedrag piw -er tov medegedetineerde	Ingetrokken, niet gereageerd op termijnbrief
voelt zich als hond behandeld door werkmeeester	ingetrokken na bemiddeling
voelt zich als transgender gediscrimineerd	Ingetrokken, niet gereageerd op termijnbrief
voelt zich niet goed behandeld door behandelteam	Ingetrokken, niet gereageerd op termijnbrief
zw are mishandeling, doodsbedreiging door personeel	Niet-ontvankelijk
grensoverschrijdend gedrag personeel	Ingetrokken, niet gereageerd op termijnbrief
voelt zich onveilig door reactie piw -ers	grief afgedaan na bemiddeling
grensoverschrijdend gedrag piw -er tov haar en medegedetineerde	grief afgedaan na bemiddeling
voelt zich onveilig, deur openen piw -er terw ijl ze naakt is, disrespectvolle benadering	grief afgedaan na bemiddeling
grensoverschrijdend gedrag piw -ster, niet kloppen voor openen, respectloos handelen	grief afgedaan na bemiddeling
voelt zich als beest behandeld, bedreiging door pi-w er	grief afgedaan na bemiddeling
stiekem door luikje gekeken, naakt, gediscrimieerd	niet-ontvankelijk
grensoverschrijdend gedrag, controle	grief afgedaan na bemiddeling
ongepaste opmerkingen terw ijl klaagster in ondergoed stond	Niet-ontvankelijk

6.2. Afgegeven adviezen, aandachtspunten en bijzondere gebeurtenissen

In 2025 heeft de CvT een schriftelijk advies (zie bijlage 4) gegeven naar aanleiding van de adviezen, gedaan door de onderzoekers van de Universiteit Leiden. Aan de directeur is verzocht driemaandelijks door te geven wat er met de adviezen is gedaan. Op deze wijze wordt gemonitord hoe het staat met de gegeven adviezen.

De medicatieveiligheid staat op de agenda van zowel het hoofd van de medische dienst als de directie Bellen op cel zal in de loop van 2026 beschikbaar worden.

Het proces van visitatie is gewijzigd. De dames hoeven nu niet geheel ontkleed de visitatie te laten plaatsvinden, maar nu wordt eerst het bovenlijf ontbloot, en daarna het onderlijf. Daarnaast is er een landelijke aanbesteding voor het aanschaffen van een bodyscan.

De overige zaken zijn nog in behandeling bij de directeur.

7. Algemene conclusie

Het onderwerp sociale veiligheid stond ook in 2025 hoog op de agenda, zowel landelijk als in de PI's waar vrouwen zijn ondergebracht. Ondanks het feit dat er wel geklaagd wordt over ongewenst (seksueel) gedrag blijft het voor de commissie moeilijk om de onderste steen boven te krijgen. Eén keer is het afgelopen jaar het Bureau Integriteit ingeschakeld om een vermoeden van seksueel grensoverschrijdend gedrag te onderzoeken. Gemiddeld genomen zijn de dames niet bereid om de politie in te schakelen of aangifte te doen.

Het tekort aan cellen is ook regelmatig aan de orde geweest. Nu zijn er wel voldoende cellen om vrouwelijke gedetineerden te plaatsen, echter er zijn onvoldoende cellen beschikbaar bij de diverse PPC's om dames met psychiatrische problemen op te nemen. Dit geeft veel onrust bij de overige gedetineerden en het personeel, omdat zij niet over de benodigde opleiding beschikken.

Ook de plaatsing van sommige transgender vrouwen geeft onrust binnen de P.I., zeker als de transitie nog niet is afgerond. Gelukkig staat het plaatsen van transgenders op de politieke agenda.

De P.I. Ter Peel beschikt nog steeds over een Flexcapaciteit, die momenteel niet ingezet kan worden omdat deze deels is afgekeurd. De broodnodige vervanging laat echter nog steeds op zich wachten. Er is immers een lange wachtlst van mannen die hun straf moeten uitzitten. De stikstofproblematiek in het land is hier, naar verluid, mede debet aan.

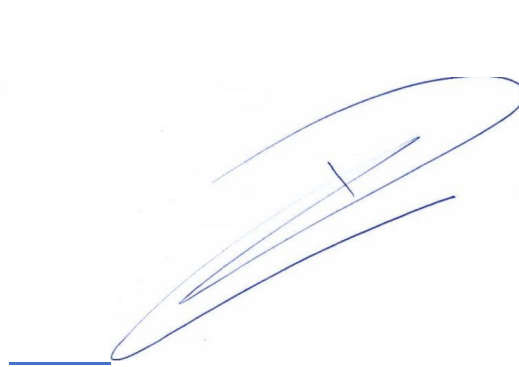
De commissie hoopt verder dat het mogelijk blijft dat gedetineerden in de PI Ter Peel zelf kunnen blijven stemmen. In 2025 heeft het stemlokaal in het Bajescafé zijn bestaansrecht laten zien, omdat naast de gedetineerden ook de buurtbewoners in de nabijheid konden gaan stemmen.

Dit verslag is vastgesteld ter vergadering van de commissie van toezicht op 31 maart 2026 en ondertekend door de voorzitter en secretaris

P. van Kaam-Wolfswinkel

mr. P. van Blaricum

8. Bijlagen

Bijlage 1: totaaloverzicht

Inrichting	Doorloop termijnen in dagen												
	Totaal instroom	Instroom Klachten	Instroom grieven	Grief naar klacht	Totaal uitstroom	Uitstroom klachten	Uitstroom grieven	0-10	11-30	31-40	41-50	51-60	>60
Ter Peel	303	180	123	14	333	219	114	40	67	15	26	18	167
Beslissingen													
Gegrondd	Ongegrondd	Deels gegrondd	Overgedragen	Niet ontvankelijk	Ingetrokken	Ingetrokken na bemiddeling	Ingetrokken ter zitting	Afdoening na rogatoir verzoek	Grief afgedaan	Onbevoegd			
14	63	3	20	57	97	10	2		67				

Bijlage 2: Managementoverzicht

Management overzicht - werkvoorraad n																						
2025 CvT Bureau Limburg - P.I. Zuid-Oost, locatie Ter Peel	begin voorraad	totaal instroom	instroom klacht	instroom grief	grief naar klacht	totaal uitstroom	uitstroom klacht	uitstroom grief	doorloop tijd	gegrond	ongeground	deels gegrond	overgedragen	niet ontvankelijk	Ingetrokken	ingetrokken na bemiddeling	ingetrokken ter zitting	afdoening na rogatoir verzoek	grief afgedaan	onbevoegd	overig	eind voorraad
januari	79	57	32	25	10	30	21	9	50	3	4		2	6	9				6			106
februari	106	33	21	12	3	31	22	9	111		6		1	9	8	2			5			108
maart	108	15	8	7	1	28	18	10	91		6		3	4	12				3			95
1e kwartaal	79	105	61	44	14	89	61	28	84	3	16		6	19	29	2			14			95
april	95	30	16	14	0	37	27	10	121	1	9		2	9	11	1			4			88
mei	88	20	17	3	0	27	23	4	116	4	4	1		11	3				4			81
juni	81	14	6	8	0	16	12	4	93		3			1	8	1	1		2			79
2e kwartaal	95	64	39	25	0	80	62	18	110	5	16	1	2	21	22	2	1		10			79
juli	79	56	21	35	0	60	30	30	65	3	7	1	7	4	17	3			18			75
augustus	75	24	16	8	0	17	5	12	42				1		4				12			82
september	82	7	5	2	0	43	32	11	95		17		1	5	14				6			46
3e kwartaal	79	87	42	45	0	120	67	53	67	3	24	1	9	9	35	3			36			46
oktober	46	17	13	4	0	15	9	6	68	2			2	3	6		1		1			48
november	48	15	13	2	0	6	5	1	65		2		1	1	2							57
december	57	13	10	3	0	23	15	8	113	1	5	1		4	3	3			6			47
4e kwartaal	46	45	36	9	0	44	29	15	82	3	7	1	3	8	11	3	1		7			47
Totaal	79	301	178	123	14	333	219	114	86	14	63	3	20	57	97	10	2		67			47

Bijlage 3: Management overzicht soort uitspraak per categorie

Managementoverzicht - Soorten uitspraken per categorie	2025													
CvT Bureau Limburg - P.I. Zuid-Oost, locatie Ter Peel - Jaar: 2025	Geground	Ongegrond	Deels geground	Overgedragen	Niet ontvankelijk	Ingetrokken	Ingetrokken na bemiddeling	Ingetrokken ter zitting	Afdoening na rogatoir verzoek	Grief afgedaan	Onbevoegd	Totaal Klachten	Totaal Grieven	Totaal
Activiteiten (arbeid)	2	4	0	0	1	3	0	0	0	2	0	11	5	16
Activiteiten (div)	0	0	1	0	0	1	0	0	0	0	0	1	1	2
Activiteiten (lucht)	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	1
Activiteiten (sport)	2	0	0	0	0	1	0	0	0	2	0	6	0	6
Bejegening	0	0	0	0	11	14	1	0	0	24	0	12	43	55
Contact buitenw (bellen)	0	1	0	0	3	10	1	0	0	3	0	18	5	23
Contact buitenw (bezoek)	0	2	0	0	3	7	2	1	0	4	0	11	9	20
Contact buitenw (post)	0	0	0	0	1	1	0	0	0	1	0	3	0	3
Controle	1	1	1	0	0	1	0	0	0	2	0	5	2	7
DBT	0	3	0	0	1	1	1	1	0	2	0	6	3	9
Disciplinaire straf	2	6	0	0	1	9	0	0	0	0	0	24	0	24
Eisen Verblijfsruimte	0	1	0	0	0	3	0	0	0	0	0	3	1	4
Informatie/procedure	0	2	0	0	4	5	1	0	0	4	0	11	9	20
Nog onbekend	0	0	0	0	0	2	0	0	0	1	0	3	2	5
Ordemaatregel	0	5	0	0	0	4	0	0	0	0	0	9	2	11
Persoonlijke voorwerpen	0	0	0	0	1	4	1	0	0	0	0	4	3	7
Regime	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	1
Rek. cour./zak- en kleedgeld	0	1	0	0	0	6	1	0	0	6	0	11	6	17
Rogatoir verzoek	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	1
Schadeverhaal	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	1	0	1
Selectie/overpl. (ext)	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	1	0	1
Selectie/overpl. (int)	0	2	0	1	1	3	1	0	0	4	0	10	4	14
Verlaten inrichting	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	1
Verzorging (div)	1	0	0	0	2	3	1	0	0	3	0	6	6	12
Verzorging (medische)	0	1	0	18	2	3	0	0	0	1	0	23	3	26
Verzorging (persoonlijke)	0	1	0	0	0	5	0	0	0	5	0	9	5	14
Totaal	9	31	2	19	32	87	10	2	0	64	0	9	109	301

Bijlage 4: Advies van de Commissie van Toezicht bij de PI Ter Peel, mei 2025

Advies van de Commissie van Toezicht bij de RI. Ter Peel mei 2025.

1. Meer aandacht voor medicatieveiligheid;
2. Verbetering van de contactmogelijkheid met thuis door middel van bellen op eigen cel en uitbreiding mogelijkheid tot beeldbellen;
3. Herzien van het proces van visitatie;
4. Verbetering van de intakeprocedure (standaardiseren en mentorschap 'ervaren' gedetineerden);
5. Meer aandacht voor het verschil in zorgbehoefte (door o.a. trainingen PIW-ers en BeWa m.b.t. sociale vaardigheden, omgang met licht verstandelijk beperkten, moeders in detentie) en effect op de kinderen die in de P.I. bij hun moeder verblijven;
6. Meer divers aanbod voor opleiding en arbeidsmogelijkheden binnen detentie;
7. Verbetering persoonlijke leefomgeving (cellen);
8. Lagere beveiliging toepassen, waar mogelijk.

De commissie verzoekt de directie naar aanleiding van het advies aan te geven op welke wijze gehoor zal worden gegeven aan het advies en of er ook een tijdlijn zal worden vastgesteld.

De commissie is van plan om regelmatig (ongeveer vier keer per jaar) de voortgang op de agenda te plaatsen.